www.xtrapapers.com

Rewarding Learning

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
January 2017

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 4
Forbairt Phearsanta

GLW51

[GLW51]

DÉ hAOINE 6 EANÁIR, MAIDIN

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.
Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.
Comhlánaigh le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**
Tá an t-iatán (ina bhfuil **Foinse A**) le húsáid le Ceisteanna **4** agus **5** i **Roinn B**.
Freagair **gach** ceist sa pháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don pháipéar seo.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **4** agus **5**.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

10538.05

www.xtrapapers.com

Roinn A

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

Sláinte agus folláine a uasmhéadú agus a chothú is ábhar don cheist seo.

1 (a) Scríobh buntáiste **amháin** a bhaineann le grúpa féinchabhrach.

____ [1]

(b) Sainaithin agus mínigh dóigh **amháin** a mbeadh éifeacht ag aistriú scoile ar shláinte mhothúchánach duine óg.

____

____

____

____ [2]

(c) Sainaithin agus mínigh dóigh **amháin** a mbeadh éifeacht ag drochthithíocht ar shláinte shóisialta duine.

____

____

____

____ [2]

www.xtrapapers.com

Inniúlacht mar thomhaltóirí géarchúiseacha a fhorbairt is ábhar don cheist seo.

2 (a) Scríobh buntáiste **amháin** a bhaineann le hiasacht phearsanta.

____ [1]

(b) Mínigh dóigh **amháin** a bhféadfadh teaghlach caiteachas a laghdú agus siopadóireacht faoi choinne bia ar bun.

____

____

____

____ [2]

(c) Mínigh dóigh **amháin** a mbeadh fiacha ann de bharr méadú ar mhéid teaghlaigh.

____

____

____

____ [2]

www.xtrapapers.com

Coincheap an duine féin is ábhar don cheist seo.

3 **(a)** Scríobh **dhá** bhuntáiste a bhaineann le seomraí comhrá an idirlín a úsáid.

1. ______________________________ [1]

2. ______________________________ [1]

(b) Sainaithin **agus** mínigh **dhá** dhóigh a bhféadfadh duine óg déileáil le piarbhrú.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

(c) Sainaithin **agus** mínigh **dhá** dhóigh a mbeadh tionchar ag irisleabhair a léamh ar iompraíocht duine óg.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

www.xtrapapers.com

Roinn B

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

4 Léigh **Foinse A** agus bain úsáid aisti le cuidiú leat an cheist seo a fhreagairt.

(a) Mínigh **dhá** dhóigh a bhféadfadh deacrachtaí a bheith ag tuismitheoir óg maidir le tacaíocht a tabhairt do leanbh ar a bhfuil drochshláinte.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(b) Mínigh an dóigh a mbeadh éifeacht ag breith babaí ar ionchais ghairme na máthar.

[6]

10538.05

08GLW5106

www.xtrapapers.com

5 Agus tagairt á déanamh agat d'**Fhoinse A agus** don eolas agat féin, luacháil na dúshláin mhothúchánacha a d'fhéadfadh a bheith ag baint le breith babaí do thuismitheoirí óga.

[10]

www.xtrapapers.com

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	**Marcanna**
1	
2	
3	
4	
5	
Marc Iomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

www.xtrapapers.com

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
January 2017

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 4
Forbairt Phearsanta

[GLW51]
DÉ hAOINE 6 EANÁIR, MAIDIN

FOINSE A

www.xtrapapers.com

Iatán: Forbairt Phearsanta

Le húsáid le Ceisteanna 4 agus 5.

Foinse A

Obair agus Cúram Leanaí

Féadann drochshláinte a bheith ar leanbh agus tacaíocht ó na tuismitheoirí de dhíth air go dtí go dtiocfaidh sé chuige féin. Is féidir go mbeidh sé deacair ag an tuismitheoir an leanbh a thabhairt chuig coinní ospidéil, agus is ábhar é sin, uaireanta, le cuid mhór struis.

Is am iontach corraitheach é breith babaí nua agus bíonn a lán cinntí le déanamh ag máthair, lena n-áirítear an dóigh le cúrsaí oibre agus cúram linbh don bhabaí a bhainistiú. B'fhéidir go bhfillfeadh an mháthair ar an obair i ndiaidh saoire mháithreachais nó go socródh sí ar shos gairme a ghlacadh.

Bíonn lear mór dúshláin mhothúchánacha ag baint le breith babaí nua do thuismitheoirí óga amhail easpa codlata, níos lú ama le caitheamh le chéile acu, agus an costas a bhíonn ar éadaí agus ar threalamh nua.

Foinse: Príomhscrúdaitheoir